

Ügyszám: NAIH/2017/5980/H.
Előzmény: (NAIH/2016/272/H.)

Tárgy: Termékbemutatók adatkezelése

HATÁROZAT

A Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) a **Dórika 2009 Kft.** (székhely: 6238 Imrehegy, Széchenyi u. 6.) és a **SÁPIKER Kereskedelmi és Szolgáltató Kft.** (a továbbiakban: Sápiker Kft.) (székhely: 6135 Csólyospálos, Kossuth Lajos utca 115.) fenti számú ügyében az alábbi döntéseket hozza:

A Hatóság **megállapítja** a **Dórika 2009 Kft. által** 2013. április 2. napjától 2015. december 31. napjáig **folytatott adatkezelés jogellenességét**, mivel nem nyújtott megfelelő előzetes tájékoztatást az érintettek részére, és így jogalap nélkül kezelte ezen személyek személyes adatait. A Hatóság egyúttal **elrendeli**, hogy a Dórika 2009 Kft. jövőbeni adatkezelése(i) során nyújtson megfelelő előzetes tájékoztatást az érintettek számára, egyértelműen megjelölve az adatkezelés célját és körülményeit, biztosítva ezzel a megfelelő jogalapot.

A Hatóság továbbá a Dórika 2009 Kft.-t

2.000.000 forint, azaz kétmillió forint adatvédelmi bírság

megfizetésére kötelezi.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő 15 napon belül a Hatóság központosított bevételek beszédési célelszámolási forintszámlája (10032000-01040425-00000000 Központosított beszédési számla IBAN: HU83 1003 2000 0104 0425 0000 0000) javára kell megfizetni. Az összegek átutalásakor a NAIH/2017/5980/H. BÍRS. számra kell hivatkozni.

Amennyiben a Dórika 2009 Kft. a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását.

A késedelmi pótlék összegét a Hatóság előirányzat-felhasználási forintszámlája (10032000-00319425-00000000 Előirányzat-felhasználási keretszámla IBAN: HU30 1003 2000 0031 9425 0000 0000) javára kell megfizetni.

Az adatvédelmi hatósági eljárás kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről a Hatóság nem rendelkezett.

A Hatóság egyidejűleg az adatvédelmi hatósági eljárás **Sápiker Kft.-re** vonatkozó részét **megszünteti**.

A Hatóság egyidejűleg elrendeli jelen határozat Kötelezett és az adatkezelésben érintett adatkezelők és adatfeldolgozók azonosító adataival való nyilvánosságra hozatalát a honlapján.

A Hatóság e döntése ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

INDOKOLÁS

I. Előzmények

Panaszbeadvány érkezett a Hatósághoz, melyben a panaszos a Dórika 2009 Kft. és a Bayern Line Promotion Kft. (korábbi cégnév: Diamond Medical Kft.) termékbemutatókhoz kapcsolódó adatkezelését kifogásolta. A panaszos szerint telefonszámán kéretlen hívással keresték meg azért, hogy ingyenes egészségügyi vizsgálatra, illetve termékbemutatóra hívják meg. A rendezvényre történő megérkezéskor be kellett mutatnia személyazonosító igazolványát, nyugdíjas igazolványát, míg a nyugdíja összegét igazoló szelvényét lemásolták. A panaszos elmondása szerint a szervezők arról tájékoztatták, hogy az iratok másolása az ajándék átadása miatt szükséges, illetve azért, hogy az ajándék átadását igazolni tudják. Valójában azonban az igazolt dokumentumok alapján áruvásárlás történt, amihez a [...] nyújtott hitelt.

A panaszbeadvány nyomán a Hatóság az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 52. § (1) bekezdése alapján vizsgálati eljárást indított a Dórika 2009 Kft. és a Bayern Line Promotion Kft. adatkezelését érintően.

A vizsgálati eljárás során a két cég nyilatkozata alapján a Hatóság az alábbi információkról szerzett tudomást:

A Dórika 2009 Kft. tevékenységi köre az általa forgalmazott termékek alvállalkozókon keresztül történő értékesítésére terjedt ki. Ennek a tevékenységnek a folytatásához egyrészt rendezvényszervezői feladatok ellátásával bízta meg a Bayern Line Promotion Kft.-t 2013. április 2. napján, másrészt további cégekkel kötött szerződéseket, amelyek feladata a termékek tényleges értékesítése volt.

Ebben a folyamatban tehát a Bayern Line Promotion Kft. rendezvényszervezői feladatokat látott el. A megbízási szerződés alapján a megbízott Bayern Line Promotion Kft. feladatát képezte a Dórika 2009 Kft. által előre megjelölt városban és időben, a rendezvény megfelelő helyszínéül szolgáló helyiségek lefoglalása, a rendezvényre ügyfelek meghívása telefonon keresztül, a meghívók legyártatása, továbbá a meghívók jelentkezők részére postai úton történő megküldése. A Dórika 2009 Kft. a rendezvényre történő meghíváshoz nem rendelkezett adatbázissal, az ezzel kapcsolatos összes feladatot a Bayern Line Promotion Kft. látta el. A Bayern Line Promotion Kft. a részvételi szándékukat jelző személyeket tartalmazó vendéglistát azonban az előadást megelőzően megküldte a Dórika 2009 Kft. részére.

A Dórika 2009 Kft. termékeket értékesítő alvállalkozói – az előadás megkezdése előtt – névsor szerinti ellenőrzést tartottak. Ehhez a megjelenteknek személyi igazolványukat is fel kellett mutatniuk, igazolva azt, hogy valóban szerepelnek a vendéglistán. Erre az ellenőrzésre azért volt szükség, mert az előadások helyszínéül szolgáló helyiségek befogadóképessége korlátozott, és a Dórika 2009 Kft. csak így biztosíthatta a tényleges jelentkezők számára a részvételt. Az ellenőrzést követően a vendéglista megsemmisítésre került.

Az előadások során az alvállalkozók a termékekről, azok élettani hatásairól nyújtottak tájékoztatást, valamint a vételárról. Ez utóbbival kapcsolatban, ha valaki kedvezményes vásárlási lehetőséggel kívánt élni, azonban a vételárat egy összegben és készpénzben nem tudta teljesíteni, úgy a [...] Banktól tudott hitelt igényelni. A hitelszerződés feltételeiről, részleteiről szóban és írásban is tájékoztatást nyújtottak az alvállalkozók.

Továbbá, mivel a hitel folyósításának elengedhetetlen feltétele volt a bank részére történő személyazonosító igazolvány, adóigazolvány, nyugdíjas igazolvány, valamint a nyugdíj összegét igazoló szelvény másolatának megküldése, a Dórika 2009 Kft. által megbízott cégek ezen iratokról másolatokat készítettek, mely másolatokat a Dórika 2009 Kft. azonban nem tartotta meg, hanem átadta a [...] Bank részére. Ehhez a vásárló az áruvásárlási szerződés aláírásával hozzájárulását adta.

A rendezvény meghívója szerint a rendezvényen tárgyi ajándékcsoomag átadására is sor került minden megjelent részére, melyet az előadást követően át is adtak a vendégek számára. Ehhez semmilyen személyes adatot nem kértek, illetve nem rögzítettek. A bemutatón megjelent vendégekről nyilvántartást nem vezettek, kizárólag azon személyek személyes adatait rögzítették, akik áruvásárlási szerződést kívántak kötni. A konkrét panasszal kapcsolatban a cég azt nyilatkozta, hogy a panaszos áruvásárlási szerződést kötött, a vételárat azonban nem tudta egy összegben és készpénzben megfizetni, ezért hitelszerződés megkötésére is sor került. Erre tekintettel a panaszosnak tisztában kellett lennie azzal, hogy az okmányai lemásolása nem a tárgyi csomag átadása, hanem a hitel elbírálása miatt történt.

Továbbá a Dórika 2009 Kft. által megküldött, az alvállalkozókkal kötött szerződések alapján az adott szerződő fél, alvállalkozó feladata a Dórika 2009 Kft. nevében, az általa előre egyeztetett helyen és időpontban, az általa átadott árjegyzék alapján, a termékeinek kizárólagos értékesítése volt, termékbemutató előadások keretében. A szerződő fél minden esetben a Dórika 2009 Kft. utasításai szerint és érdekének megfelelően volt köteles eljárni, illetve a termékbemutató előadások során csak olyan tartalmú tájékoztatást adhatott a vendégeknek, amely a szerződő felek részére szervezett oktatáson elhangzottakkal teljes egészében megegyezett, annak maradéktalanul megfelelt. A Dórika 2009 Kft. pedig – többek között – arra vállalt kötelezettséget, hogy a termékbemutatóhoz a szükséges feltételeket, illetve magukat a termékeket, valamint a termékértékesítésekhez szükséges szerződéseket, dokumentumokat az alvállalkozók részére biztosítja.

A Bayern Line Promotion Kft. feladata arra terjedt ki, hogy a Dórika 2009 Kft. megbízásából, előre megjelölt városban és időben, a meghatározott feltételeknek megfelelő, termékbemutatókra alkalmas helyszíneket válasszon ki, illetve azokat foglalja le, és kösse meg a bérleti szerződéseket. Feladata volt továbbá ügyfelek meghívása call centeren keresztül, az előadásra jelentkezők számára meghívók kiküldése, illetve a meghívók legyártatása. A telefonhívások lebonyolítására call centerként az SC Crystal Growing Srl nevű céget bízták meg 2015. január 1. napjától, ezen időszakot megelőzően a hívásokat a cég saját maga bonyolította le. A cég a

termékbemutató rendezvények megtartásában azonban nem vett részt. A Bayern Line Promotion Kft. nyilatkozata szerint adatbázissal nem rendelkezett, így személyes adatokat sem kezel, illetve nem is tartott nyilván. Az adott termékbemutató előtt a Dórika 2009 Kft. részére egy vendéglistát küldtek meg, amelyre a telefonon történő előzetes egyeztetés során pozitív visszajelzést adó személyek kerültek feltüntetésre. Az előadás megkezdése előtti ellenőrzést követően ez a vendéglista megsemmisítésre került. A Bayern Line Promotion Kft. tájékoztatása szerint tevékenysége ellátása körében sem alvállalkozókat, sem ügynököket nem vett igénybe.

A vizsgálati eljárás során a Bayern Line Promotion Kft. a Hatóság egyik munkatársát, annak titkosított magántelefonszámán kereste meg azért, hogy termékbemutatóra hívja meg 2015. május 8. napjára a Vasas Művészegyüttes Alapítvány Budapest VIII., Kőfaragó utca 12. szám alatti székhelyére. A Hatóság munkatársa a telefonhívás során arról kapott tájékoztatást, hogy a termékbemutatóra egy személyt vihet magával, akinek a nevét is be kellett diktálnia. Továbbá a termékbemutatóra szóló meghívólevél postázása érdekében szükséges volt megadnia a lakcímét is. A telefonhívás során elhangzott az is, hogy a termékbemutatót a Bayern Line Promotion Kft. szervezi.

A tényállás feltárása érdekében a termékbemutatón részt vettek a Hatóság munkatársai, és megállapították, hogy a termékbemutatót nem a Bayern Line Promotion Kft., hanem a Quantum Medical Kft. tartotta.

A Hatóság munkatársai a rendezvényről jegyzőkönyvet készítettek, és a tényállás feltárása érdekében kérdésekkel fordultak a Quantum Medical Kft. rendezvényen jelenlévő ügyvezetőjéhez.

A rendezvényen a Hatóság munkatársai az alábbiakat tapasztalták:

A rendezvényre való beléptetés egy úgynevezett vendéglista ellenőrzésével történt. A meghívott személynek a személyazonosságát személyazonosító okmányának felmutatásával kellett igazolnia, a vele érkező másik személynek azonban elegendő volt a nevének egyeztetése érdekében egyéb iratot (például adóigazolvány) bemutatnia. A belépéskor a meghívót le kellett adnia minden meghívottnak. A rendezvény során adatlapok kitöltésére, egészségügyi adatok gyűjtésére nem került sor, csupán bemondás alapján három jelentkező személy utóneve, illetve egészségügyi adata került felírásra egy táblára, azonban ezeket az adatokat utólag törölték.

A Hatóság munkatársainak kérdéseire a Quantum Medical Kft. ügyvezetője azt nyilatkozta, hogy a beléptetéshez használt vendéglistát a rendezvény napján elektronikus úton kapták meg a Dórika 2009 Kft.-től. Az ügyvezető nyilatkozata szerint a listának a meghívottak beazonosításán túl további szerepe az volt, hogy a rendezvény végén az ajándékot kapó vendég aláírásával igazolja az ajándék átvételének tényét. A rendezvény végén azonban a listát, illetve a meghívókat is megsemmisítették. Az ügyvezető azt a tájékoztatást nyújtotta továbbá, hogy – mint ahogyan máskor is – a termékbemutatót a Quantum Medical Kft. a Dórika 2009 Kft. megbízásából, annak ügynökeként tartotta meg. A meghívott személyeket a Bayern Line Promotion Kft. választotta ki, amely cég a meghívottak listáját továbbította a Dórika 2009 Kft. részére. A Dórika 2009 Kft. pedig ezt követően küldte meg a listát a rendezvény napján a Quantum Medical Kft. részére.

A Quantum Medical Kft. ügyvezetője továbbá arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy számszaki adatot kellett szolgáltatniuk a Bayern Line Promotion Kft. részére arról, hogy a meghívottak közül hány személy jelent meg, és a résztvevők közül hányan vették át a tárgyi ajándékot, illetve elmondta azt is, hogy az a személy, aki vásárolni kívánt valamilyen terméket, a szerződést a Dórika 2009 Kft.-vel kötötte meg. A panaszos a Hatóság rendelkezésére bocsátotta az

áruvásárlási szerződést, illetve a részletfizetés lehetőségére tekintettel a [...] hitelszerződés megkötésére vonatkozó általános tájékoztatóját.

A Hatóság a termékbemutatóknak tapasztaltak alapján a tényállás hatékonyabb felderítése érdekében a vizsgálati eljárások lezárása és hivatalból mindhárom cég – a Dórika 2009 Kft., a Bayern Line Promotion Kft. és a Quantum Medical Kft. – ellen külön-külön adatvédelmi hatósági eljárás megindítása mellett döntött.

A Hatóság 2015. évi feladattervében szerepelt a termékbemutatókkal, termékértékesítéssel foglalkozó cégek adatkezelésének vizsgálata, emiatt 2015. augusztus 24. napján az Infotv. 60. § (1) bekezdése alapján hivatalból adatvédelmi hatósági eljárást indított a Dórika 2009 Kft. ellen, mely eljárás keretében vizsgálta a cég termékbemutatók tartásához kapcsolódó általános adatkezelési gyakorlatát és e gyakorlat során a személyes adatok védelméhez fűződő jog érvényesülését, különös tekintettel az Infotv.-ben nevesített célhoz kötött és tisztességes adatkezelés követelményére, valamint a megfelelő jogalap meglétére, a tájékoztatási kötelezettségre és a kezelt adatok körére.

A vizsgálat 2012. január 1. napjától az eljárás befejezéséig terjedő időszak adatkezelési tevékenységére vonatkozott.

A Hatóság az Infotv. 71. § (2) bekezdése értelmében a Bayern Line Promotion Kft. és a Quantum Medical Kft. adatkezelése ügyében indult eljárások során beszerzett adatokat, tudomására hozott tényeket a jelen adatvédelmi hatósági eljárás során is felhasználhatta.

II. Az eljárás menete, a tényállás tisztázása:

A Hatóság az eljárás megindításáról a NAIH/2015/3711/2/H. ügyszámú levelében értesítette a Dórika 2009 Kft.-t, egyidejűleg a tényállás tisztázása érdekében, NAIH/2015/3711/3/H. számú végzésében felhívta arra, hogy adjon választ a Hatóság által feltett adatkezelési kérdésekre és küldje meg a válaszát alátámasztó okiratokat.

A Dórika 2009 Kft. képviselőjében eljáró személy válaszlevelében az alábbi tájékoztatást nyújtotta:

A cég sem a termékbemutatók megszervezése, sem a vendégek meghívása kapcsán nem végzett tevékenységet, ezért adatokat sem kezelt. A rendezvények szervezésével kapcsolatos összes feladatot a Bayern Line Promotion Kft. látta el.

A Dórika 2009 Kft. alvállalkozóit arra utasította, hogy nevében, az általa előre egyeztetett helyen és időpontban, az általa átadott árjegyzék alapján, a termékeit kizárólagosan értékesítse, termékbemutató előadások keretében. A szerződő alvállalkozó minden esetben a Dórika 2009 Kft. utasításai szerint és érdekének megfelelően volt köteles eljárni, illetve a termékbemutató előadások során csak olyan tartalmú tájékoztatást adhatott a vendégeknek, amely a szerződő felek részére szervezett oktatáson elhangzottakkal teljes egészében megegyezett, illetve annak maradéktalanul megfelelt. Továbbá a gyakorlatban az alvállalkozók a Dórika 2009 Kft. által forgalmazott termékeket a rendezvényen megjelentek számára bemutatták, azokról, illetve a használatukból eredő élettani hatásokról, valamint a termékek vételáráról nyújtottak teljes körű tájékoztatást, illetve megkötötték az áruvásárlási szerződéseket.

A Dórika 2009 Kft. a rendezvényre történő meghíváshoz szükséges adatok forrásáról, illetve a meghívás során elhangzottokról nem tudott nyilatkozni, tekintettel arra, hogy a meghívással kapcsolatos feladatokat a Bayern Line Promotion Kft. végezte, a saját nevében. A Dórika 2009 Kft. a call centeri feladatok ellátására sem adott utasításokat.

A termékbemutatón a megjelentek a vendéglista ellenőrzését követően vehettek részt. Az azonosításhoz személyi igazolvány felmutatására is szükség volt, arról azonban másolatot nem készítettek, illetve adatokat sem jegyeztek fel. A termékek bemutatását követően kerülhetett sor az adásvételi szerződés megkötésére, melyhez szükség volt bizonyos adatok rögzítésére, mivel a pénzügyi intézet csak ezen adatok továbbküldését követően bírálta el a hiteligenyelt. A szerződésekből a Dórika 2009 Kft. nem tartott meg példányt, hanem azokat megküldte a könyvelője részére. A hitelszerződésről, annak feltételeiről, részleteiről szóban és írásban is tájékoztatást nyújtottak az alvállalkozók. Mivel a hitel folyósításának elengedhetetlen feltétele volt a bank részére történő személyazonosító igazolvány, adóigazolvány, nyugdíjas igazolvány, valamint a nyugdíj összegét igazoló szelvény másolatának megküldése, ezért a Dórika 2009 Kft. által megbízott cégek ezen iratokról másolatokat készítettek, és azokat a Dórika 2009 Kft. nem tartotta meg, hanem továbbküldte a [...] Bank részére. Ehhez a vásárló az áruvásárlási szerződés aláírásával adta meg a hozzájárulását. A szerződés a következőképpen fogalmazott: „A Vevő hozzájárul, hogy a Dórika 2009 Kft. az általa bemutatott személyazonosító okmányról (személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány, lakcímet igazoló hatósági igazolvány) másolatot készítse a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvényben (továbbiakban: Pmt.) meghatározott ügyfél-azonosítási kötelezettség teljesítése érdekében. A Vevő hozzájárulását adja ahhoz, hogy az azonosítás során a Pmtv. 7. § (2) bekezdésében meghatározott adatokat rögzítsék.

Vevő hozzájárul, hogy az általa rendelkezésre bocsátott személyes adatokat az eladó, fogyasztási kölcsön ajánlattétele céljából továbbítsa bármely ilyen tevékenységet végző a Hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény hatály alá tartozó pénzügyi intézmény számára.”

A Dórika 2009 Kft. válaszait áttekintve a tényállás további tisztázása érdekében a Hatóság NAIH/2015/3711/6/H. számon újabb végzést bocsátott ki, melyben felhívta a céget arra, hogy adjon választ a Hatóság által feltett további adatkezelési kérdésekre és küldje meg a választ alátámasztó okiratokat.

A Dórika 2009 Kft. képviselőjében eljáró személy válaszlevelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a cég 2013 áprilisa óta végzett termékértékesítési tevékenységet alvállalkozókon keresztül. A korábban már hivatkozott vendéglistán a részvételüket jelző személyek neve és címe szerepelt. A listát az előadás megkezdése előtti ellenőrzést követően megsemmisítették. A Dórika 2009 Kft. részére a rendezvényeket a Bayern Line Promotion Kft. szervezte meg, illetve saját nevében e cég hívta meg az érintetteket. Ebből következően a meghíváshoz szükséges adatok forrásáról a Dórika 2009 Kft. nem tudott nyilatkozni.

A Dórika 2009 Kft. a rendezvény résztvevőiről nem vezetett nyilvántartást és személyes adatokat sem kezelte. Vásárlás esetén adott esetben a hitel folyósításához másolták le az ahhoz szükséges személyazonosító igazolványt, adóigazolványt, nyugdíjas igazolványt, valamint a nyugdíj összegét igazoló szelvényt, melyeket továbbítottak a pénzügyi intézet felé, de példányt nem tartottak meg. Az erre vonatkozó adatkezelési tájékoztatást az áruvásárlási szerződésből lehetett megismerni.

A Hatóság a tényállás tisztázása érdekében az adatkezelés során keletkezett nyilvántartások, ügyféladatbázis megvizsgálása, valamint az adatkezelés folyamatának áttekintése céljából

helyszíni szemle megtartását tartotta szükségesnek, az ügyfelek előzetes értesítésének mellőzésével, mert az előzetes értesítés a szemle eredményességét veszélyeztette volna. A szemlére 2015. október 15. napján, a Vasas Művészegyüttes Alapítvány 1085 Budapest, Kőfaragó u. 12. szám alatti épületében tartott termékbemutató előadás keretében került sor.

A rendezvényt a Dórika 2009 Kft. megbízásából a Sápiker Kft. tartotta. A Sápiker Kft. ügyvezetője a Hatóság munkatársainak kérdéseire az alábbi tájékoztatást adta:

A résztvevők ellenőrzése során a vendégeknek a meghívójuk felmutatását követően alá kellett írniuk a vendéglistát. Ezt a listát a Dórika 2009 Kft. küldte meg a Sápiker Kft. részére a rendezvényt megelőző nap estéjén, vagy a rendezvény napjának reggelén. A listát – melyen a megjelenteknek csupán az aláírása szerepelt – a termékbemutatót követően meg kellett semmisíteni. A lista összeállításáról, annak tárolásáról, továbbításáról, illetve arról, hogy ki hívta meg a vendégeket kinek a nevében, a Sápiker Kft. ügyvezetőjének nem volt tudomása. A bemutatók során állapotfelmérésre nem került sor, így egészségügyi adatokat sem rögzítettek. A bemutatókon csak a termékeket ismertették. Ha valakinek adatkezeléssel kapcsolatos kérdése merült fel, az a [...] -es telefonszámon érdeklődhetett. E számnak a tulajdonosa azonban nem volt ismert. A Sápiker Kft. ügyvezetője azt nyilatkozta továbbá, hogy nem volt tudomása, hol található az adatkezelés, valamint az iratok tárolásának a helye. Nekik annyi volt a feladatuk, hogy kinyomtaszák a vendéglistát, azonosítsák a megjelenteket és ellenőrizték, hogy szerepelnek-e a listán, és rendelkeznek-e meghívóval. A meghívók begyűjtésére azonban nem került sor. Ezt követően, ha a megjelentek szerepeltek a listán, azt aláírták velük, és a nap végén megsemmisítették. Arra a kérdésre vonatkozóan, hogy hogyan tájékoztatták a vendégeket az Infotv. 20. §-ában foglaltakról, a Sápiker Kft. ügyvezetője azt nyilatkozta, hogy a résztvevői listán szereplő tájékoztatást olvasták fel. A helyszíni szemlén a Hatóság átvette a Sápiker Kft.-től az adott hétre meghívottak vendéglistáit, ezek egyikén sem szerepelt adatkezelési tájékoztatás.

A helyszíni szemle során feltárt tények, körülmények alapján megállapítható lett, hogy a Dórika 2009 Kft. adatkezelését érintő adatvédelmi hatósági eljárás a Sápiker Kft. jogát, jogos érdekét is érinti, ezért a Hatóság a NAIH/2015/3711/9/H. ügyiratszámú végzésében a Sápiker Kft. eljárásba történő bevonása mellett döntött. A Hatóság továbbá e végzésében felhívta a céget arra, hogy küldje meg a Dórika 2009 Kft.-vel fennálló szerződése másolati példányát, illetve nyújtson tájékoztatást tevékenységéből származó bevételéről.

A Sápiker a Hatóság részére megküldött, a Dórika 2009 Kft.-vel megkötött megbízási szerződése tartalmában megegyezett a Dórika 2009 Kft. más alvállalkozóival kötött megbízási szerződésekkel. Ez alapján a Sápiker Kft. feladata a Dórika 2009 Kft. nevében, az általa előre egyeztetett helyen és időpontban, az általa átadott árjegyzék alapján, a termékeinek kizárólagos értékesítése volt, termékbemutató előadások keretében. A Sápiker Kft. minden esetben a Dórika 2009 Kft. utasításai szerint és érdekének megfelelően volt köteles eljárni, illetve a termékbemutató előadások során csak olyan tartalmú tájékoztatást adhatott a vendégeknek, amely az alvállalkozók részére szervezett oktatáson elhangzottakkal teljes egészében megegyezett, illetve annak maradéktalanul megfelelt. A Dórika 2009 Kft. pedig – többek között – arra vállalt kötelezettséget, hogy a termékbemutatóhoz a szükséges feltételeket, illetve magukat a termékeket, valamint a termékértékesítésekhez szükséges szerződéseket, dokumentumokat a Sápiker Kft. részére biztosítja.

A Sápiker Kft. válaszlevelében nyilatkozott továbbá e tevékenységéből származó bevételéről.

A helyszíni szemlén tapasztaltak alapján, valamint a tényállás további tisztázása érdekében a Hatóság NAIH/2015/3711/10/H. számon újabb végzést intézett a Dórika 2009 Kft. felé, melyben felhívta a céget arra, hogy adjon választ a Hatóság által feltett további adatkezelési kérdésekre és küldje meg a választát alátámasztó okiratokat.

A Dórika 2009 Kft. képviselőjében eljáró személy válaszelevelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy részére a rendezvényszervezői tevékenységet a Bayern Line Promotion Kft. végezte, mely magában foglalta a terembérleti szerződések megkötését is. Így ilyen okiratokkal a Dórika 2009 Kft. nem rendelkezett, továbbá a call center tevékenységéről sem tudott nyilatkozni. A helyszíni szemlén hivatkozott [...]es telefonszámmal kapcsolatban a Dórika 2009 Kft. képviselőjében eljáró személy azt a tájékoztatást adta, hogy a telefonszám az áruvásárlási szerződéseken szerepelt, és a számon bármilyen, a szerződéssel összefüggő bejelentés megtehető volt a cég alkalmazottja részére. A Dórika 2009 Kft. képviselőjében eljáró személy válaszeleveléhez szintén mellékelte a Sápiker Kft.-vel kötött megbízási szerződés másolati példányát.

A Dórika 2009 Kft. válaszait áttekintve a tényállás további tisztázása érdekében a Hatóság NAIH/2015/3711/16/H. számon újabb végzést bocsátott ki, melyben ismételten felhívta a céget arra, hogy adjon választ a Hatóság által feltett további adatkezelési kérdésekre és küldje meg a választát alátámasztó okiratokat.

A Dórika 2009 Kft. képviselőjében eljáró személy válaszelevelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy az alvállalkozók számára tartott oktatások során az értékesítendő termék megismertetésére került sor. Azonban, mivel a cég személyes adatokat nem kezel, így adatkezelési tájékoztató sem hangzott el. Továbbá, tekintettel arra, hogy az oktatás szóban történt, így arról dokumentációt nem tudtak benyújtani a Hatóság részére.

A vendéglistát a Bayern Line Promotion Kft. az előadást megelőző napon bocsátotta a Dórika 2009 Kft. rendelkezésére, amelyet az alvállalkozók semmisítettek meg az előadásra történő beléptetést követő ellenőrzés után.

Továbbá a Dórika 2009 Kft. képviselőjében eljáró személy nyilatkozata szerint a [...] Bankkal a Dórika 2009 Kft. állt szerződéses viszonyban, nem pedig az alvállalkozói.

A tényállás további tisztázása érdekében a Hatóság NAIH/2015/3711/17/H. számon újabb végzést intézett a Sápiker Kft. felé, melyben felhívta a céget arra, hogy adjon választ a Hatóság által feltett további adatkezelési kérdésekre és küldje meg a választát alátámasztó okiratokat.

A Sápiker Kft. ügyvezetője válaszelevelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a Dórika 2009 Kft. a termékbemutatók során elhangzottak kapcsán látta el utasításokkal. A bemutatók során a Sápiker Kft. adatvédelmi tájékoztatást nem nyújtott, mivel nem kezel személyes adatokat. A Sápiker Kft. továbbá szintén azt nyilatkozta, hogy az alvállalkozók számára tartott oktatások során az értékesítendő termék megismertetésére került sor, szóbeli formában.

A tényállás további tisztázása érdekében a Hatóság NAIH/2016/272/2/H. számon újabb végzést intézett a Dórika 2009 Kft. felé, melyben felhívta a céget arra, hogy adjon választ a Hatóság által feltett további adatkezelési kérdésekre és küldje meg a választát alátámasztó okiratokat.

A Dórika 2009 Kft.-nek az eljárás alatt új ügyvezetője lett, aki arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a cég korábbi tevékenységét megszüntette, azt nem kívánja folytatni.

Ezen új körülményre tekintettel a Hatóság a tényállás további tisztázása érdekében NAIH/2016/272/5/H. számú végzésében újabb adatkezelési kérdésekkel fordult a Dórika 2009 Kft. felé.

A Dórika 2009 Kft. új ügyvezetője arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a cég az átvételét követően semmilyen árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenységet nem folytat, a korábbi tevékenységi kör megszüntetésre került, és a korábbi partnercégekkel – így a Bayern Line Promotion Kft.-vel, a Quantum Medical Kft.-vel, valamint a Sápiker Kft.-vel – nem tartja a kapcsolatot, illetve nem áll velük szerződéses viszonyban. Új ügyvezetőként a cég korábbi teljes könyvelési anyagát, illetve adásvételi szerződéseit vette át.

A Dórika 2009 Kft. ügyvezetőjének válaszait áttekintve a Hatóság a tényállás további tisztázása érdekében NAIH/2016/272/9/H. számon újabb végzést bocsátott ki, melyben ismételten felhívta a céget arra, hogy adjon választ a Hatóság által feltett további adatkezelési kérdésekre és küldje meg a válaszát alátámasztó okiratokat.

A Dórika 2009 Kft. ügyvezetője válaszlevelében arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a korábbi partnercégekkel, így többek között a Bayern Line Promotion Kft.-vel, a Quantum Medical Kft.-vel, valamint a Sápiker Kft.-vel 2015. december 15. napjával szüntette meg szerződéses jogviszonyait, és 2016. január 1. napjától semmilyen árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenységet nem folytat.

Mindemellett a tényállás tisztázása érdekében a Hatóság a 2015. október 15. napján, a Vasas Művészegyüttes Alapítvány 1085 Budapest, Kőfaragó u. 12. szám alatti épületében tartott helyszíni szemle során átvett, október 12. és 15. napja közötti időszakban tartandó termékbemutatókhoz kapcsolódó vendéglistákon szereplő személyek közül nyolcvanháromnak postai levelet küldött, melyben adatkezelési kérdésekkel fordult ezen személyekhez. A Hatósághoz visszaérkezett huszonegy válaszlevél alapján a válaszadók közül tizenöt fő jelent meg ezen időszakban valamely rendezvényen, és ezen személyek közül kettő nyilatkozott úgy, hogy vásárolt terméket. A huszonegy fő közül egy jelölte meg a Dórika 2009 Kft.-t mint meghívó céget, három személy a Bayern Line Promotion Kft.-t, míg a további tizenhét fő nem tudott választ adni a hívó fél személyére. Arra a kérdésre vonatkozóan, hogy a telefonon keresztül történt meghívás során volt-e tájékoztatásnyújtás arról, hogy honnan tudták meg az érintettek személyes adatait, egy fő kivételével – akit arról tájékoztatták, hogy telefonkönyvből sorsolták ki a számát – mindenki azt válaszolta, hogy erről nem kaptak tájékoztatást. Nyolc fő nyilatkozta azt, hogy a hívás során személyes adatok megadására volt szükség, mint például név, születési dátum, lakcím, telefonszám, egy esetben pedig arra kérdeztek rá, hogy az érintettnek van-e egészségügyi problémája. A megkérdezettek közül öt fő azt nyilatkozta, hogy a termékbemutatóra megérkezve személyazonosító igazolványt kellett bemutatni, míg három fő azt a tájékoztatást adta, hogy általánosságban személyes adatok, illetve név, lakcím megadására volt szükség. A válaszadók közül továbbá egy fő nyilatkozta azt, hogy a hitelnyújtással kapcsolatban tájékoztatást kapott.

A tényállás tisztázása során továbbá az eljárásban résztvevő cégek a Hatóság rendelkezésére bocsátották a 2015. év 19., 20., 40., 41. és 43. hetében tervezett termékbemutatók helyszíneit és időpontjait tartalmazó listákat. A Hatóság a listákon szereplő, a termékbemutatók helyszínét biztosító szervezetek megkereste annak érdekében, hogy megtudja, kinek a nevében került sor a helyszínek, termék lefoglalására, ki tartotta meg a termékbemutatót, illetve hogy a Dórika 2009 Kft. és a Bayern Line Promotion Kft. a 2012-2015 közötti időszakban évente hány alkalomra bérelt termet rendezvény tartása céljából. A Hatósághoz huszonhárom levél érkezett, valamennyi válasz szerint a termékbemutatókhoz a terembérlést a Bayern Line Kft. intézte, a bérleti szerződést e

céggel kötötték meg. Így a megküldött válaszlevelek alapján a 2012-2015 közötti időszakban a Bayern Line Promotion Kft. összesen 186 terembérelti szerződést kötött meg.

Ezen kívül az adatvédelmi hatósági eljárást megelőző vizsgálati eljárás során a Bayern Line Promotion Kft. azt nyilatkozta, hogy a telefonhívásokra call centerként az SC Crystal Growing Srl nevű romániai céget bízták meg 2015. január 1. napjától. Ezen román honosságú cég adatkezelői vagy adatfeldolgozói minősége nem volt tisztázott, ezért az ügyben a Hatóság 2015. október 21. napján kelt végzésében nemzetközi jogsegélyt kért a román adatvédelmi hatóságtól, melyre a válasz 2016. május 31. napján érkezett meg a Hatósághoz. A jogsegélyben nem szerepelt olyan információ, mely azt támasztotta volna alá, hogy a Dórika 2009 Kft. közvetlen kapcsolatban állt volna a Crystal Growing SRL SC-vel. Ez alapján a két cég között közvetlen adatátadásra nem került sor.

III. Az eljárás során a Hatóság által megvizsgált dokumentumok:

- Megbízási szerződés a Dórika 2009 Kft. és a Bayern Line Promotion Kft. között
- Megbízási szerződés a Dórika 2009 Kft. és további partnerei között [...]
- Áruvásárlási szerződés (Dórika 2009 Kft.)
- Általános tájékoztató a hitelszerződés megkötését megelőzően ([...])
- Együttműködési szerződés a [...] és a Dórika 2009 Kft. között
- A 2015. év 19., 20., 40., 41. és 43. hetében tervezett termékbemutatók helyszíneit és időpontjait tartalmazó listák
- 2015. október 12. és 15. napja között megtartott termékbemutató rendezvények vendéglistái (négy darab)
- A vendéglistákon szereplő személyek részére a Hatóság által megküldött tájékoztatáskérő levelekre érkezett válaszok (huszonegy darab)
- A rendezvény helyszínét biztosító szervezetek által megküldött válaszlevelek (huszonhárom darab)

IV. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 1995. október 24 i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Adatvédelmi Irányelv) 1. cikk (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy *„a tagállamok ezen irányelvnek megfelelően védik a természetes személyek alapvető jogait és szabadságait, különösen a magánélet tiszteletben tartásához való jogukat a személyes adatok feldolgozása tekintetében.”*

Magyarország Alaptörvénye VI. Cikk (2)-(3) bekezdése szerint *„(2) Mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez. (3) A személyes adatok védelméhez és a közérdekű adatok megismeréséhez való jog érvényesülését sarkalatos törvénnyel létrehozott, független hatóság ellenőrzi.”*

Az Infotv. 3. § 1. pontja értelmében: „*érintett: bármely meghatározott, személyes adat alapján azonosított vagy – közvetlenül vagy közvetve – azonosítható természetes személy.*”

Az Infotv. 3. § 2. pontja kimondja, hogy „*személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.*”

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: „*személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés.*”

Az Infotv. 3. § 7. pontja értelmében: „*hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adat – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez.*”

Az Infotv. 3. § 9. pontja alapján: „*adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adat kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja.*”

Az Infotv. 3. § 10. pontja szerint: „*adatkezelés: az alkalmazott eljárástól függetlenül az adaton végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így különösen gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adat további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérynymat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése.*”

Az Infotv. 3. § 17. pontja értelmében: „*adatfeldolgozás: az adatkezelési műveletekhez kapcsolódó technikai feladatok elvégzése, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől, feltéve hogy a technikai feladatot az adaton végzik.*”

Az Infotv. 3. § 18. pontja alapján: „*adatfeldolgozó: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely szerződés alapján – beleértve a jogszabály rendelkezése alapján kötött szerződést is – adatok feldolgozását végzi.*”

Az Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdése szerint: „*(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.*

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető.”

Az Infotv. 5. § (1) bekezdése értelmében: „*Személyes adat akkor kezelhető, ha*
a) *ahhoz az érintett hozzájárul, vagy*

b) azt törvény vagy – törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben – helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés)."

Az Infotv.10. §-a értelmében:

„(1) Az adatfeldolgozónak a személyes adatok feldolgozásával kapcsolatos jogait és kötelezettségeit e törvény, valamint az adatkezelésre vonatkozó külön törvények keretei között az adatkezelő határozza meg. Az általa adott utasítások jogszerűségéért az adatkezelő felel.

(2) Az adatfeldolgozó az adatkezelő rendelkezése szerint vehet igénybe további adatfeldolgozót.

(3) Az adatfeldolgozó az adatkezelést érintő érdemi döntést nem hozhat, a tudomására jutott személyes adatokat kizárólag az adatkezelő rendelkezései szerint dolgozhatja fel, saját céljára adatfeldolgozást nem végezhet, továbbá a személyes adatokat az adatkezelő rendelkezései szerint köteles tárolni és megőrizni.

(4) Az adatfeldolgozásra vonatkozó szerződést írásba kell foglalni. Az adatfeldolgozással nem bízható meg olyan szervezet, amely a feldolgozandó személyes adatokat felhasználó üzleti tevékenységben érdekelt."

Az Infotv. 20. § (1)-(2) bekezdése szerint:

„(1) Az érintettel az adatkezelés megkezdése előtt közölni kell, hogy az adatkezelés hozzájáruláson alapul vagy kötelező.

(2) Az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is."

V. Megállapítások:

V. 1. A termékbemutatók általános jellemzői

Az árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenység a hagyományostól eltérő kereskedelmi formák egyike, ahol az ügyletkötés természetéből adódóan a vásárlók több tekintetben is (fogyasztói jogok érvényesülése, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat elleni védelem és a személyes adataik kezelése vonatkozásában biztosított) fokozott védelmet igényelnek.

Meglehetősen elterjedt gyakorlatnak mondható, hogy az árubemutatót szervező vállalkozások rendezvényeiket egészségnapként, szűrővizsgálatként, ingyenes állapotfelmérésként (pl. bőr- és íriszdiagnosztikai vizsgálatok, kockázatelemzés) hirdetik meg. Ezeken a rendezvényeken az egészséges életmódról tartott előadásokkal próbálják meggyőzni az érintetteket a bemutatott termékek nélkülözhetetlenségéről és igyekeznek rábírní őket azok megvásárlására. Az egészségnapok jellemző célcsoportja az idősebb korosztály, akik egy kifejezetten sérülékeny fogyasztói kört alkotnak, hiszen fokozottan érzékenyek minden olyan új termékre, terápiás lehetőségre, amely állapotuk javulását, tüneteik enyhítését és gyógyulást ígér, ezért akár erejüket meghaladó kiadásokra is hajlandóak.

A termékbemutatókon résztvevőkhöz a Hatóság tapasztalatai szerint több úton jutnak el: telefonon, interneten, levélben, nyomtatott sajtóban megjelentetett hirdetésekben úrlap elhelyezésével és szórólapokat osztogatva.

A terméket értékesítő társaságok általában alvállalkozóikkal, ügynökeikkel együtt, egymás között felosztva a feladatokat határozzák meg az adatkezelés célját (például termékértékesítés, direkt marketing), valamint annak egész folyamatát, ők hozzák meg az adatkezelésre vonatkozó döntéseket, szerzik be továbbá a kapcsolatfelvételhez szükséges adatbázisokat és építik ki sajátjukat. Valamennyi ilyen cég adatkezelőnek minősülhet és viselnie kell az ezzel járó felelősséget. Gyakori, hogy egy adatkezelési folyamatban több vállalkozás is részt vesz és előfordul, hogy az éppen használandó cégnevet változtatják. Nehezíti az ügyek tisztázását, hogy sokszor nem is egy cégről – adatkezelőről – van szó, hanem cégcsoportról vagy bonyolult szerződéses kapcsolatban álló vállalkozásokról, ahol az egyik cég a termékbeszerző, a számlakiállító, a másik cég működteti a call centert, beszervezi az embereket a rendezvényre, és további alvállalkozók, illetve az ő ügynökeik tartják magukat az „előadásokat”.

Mindebből adódóan a jelen ügyben vizsgálandó volt, hogy az Infotv. 3. § 9. pontja értelmében csupán a megbízó, a Dórika 2009 Kft. minősült-e adatkezelőnek vagy az általa megbízott, a termékbemutatót, és -értékesítést ténylegesen lebonyolító alvállalkozó, a Sápiker Kft. is.

V. 2. Az adatkezelői és az adatfeldolgozói tevékenység elhatárolása

A Hatóság a termékbemutatóban résztvevő cégek esetében az adatkezelői és adatfeldolgozói minőség megállapításakor irányadónak tekinti az Adatvédelmi Irányelv 29. cikke alapján létrehozott Adatvédelmi Munkacsoportnak (a továbbiakban: Adatvédelmi Munkacsoport)¹ az „adatkezelő” és az „adatfeldolgozó” fogalmáról szóló 1/2010. számú véleményét².

Az 1/2010. számú vélemény III.1.a) pontja kifejti, hogy *„az adatkezelői minőség elsősorban annak a ténybeli körülménynek a következménye, hogy egy jogalany úgy döntött, hogy a saját céljaira személyes adatokat dolgoz fel.”*

Az Infotv. és az 1/2010. számú vélemény értelmében az a fél minden esetben adatkezelőnek minősül, aki az adatkezelés vagy adatfeldolgozás célját meghatározza, de facto ezt a döntést meghozza. Az 1/2010. számú vélemény szerint nem önmagában a szabályzatban vagy a szerződésben használt fogalmak alapján kell megítélni a szerepeket, hanem a tényleges tevékenység alapján. A vélemény szerint továbbá vizsgálandó a domináns fél szerepe, illetve az érintettek előtti ismertsége, valamint az érintetteknek erre az ismertségre alapozott ésszerű elvárásai.

Az adatfeldolgozói feladatokat jelentő úgynevezett technikai feladatok fogalmát az Infotv. nem fejti ki. A Hatóság állandó gyakorlata szerint a technikai feladatok is az adatkezelés körébe tartozó műveleteket ölelnek fel, így leggyakrabban a személyes adatok felhasználását (például levelek postázása érdekében az ügyfelek címadatának felhasználása) vagy tárolását (például tárhely

¹ Az Adatvédelmi Munkacsoport az adatvédelemmel, valamint a magánélet védelmével kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó, független európai tanácsadó szerv.

² Az 1/2010. számú vélemény az alábbi linkről érhető el:
http://ec.europa.eu/justice/policies/privacy/docs/wpdocs/2010/wp169_hu.pdf

szolgáltatás az adatkezelő által kezelt adatok tekintetében), de ilyen érdemi döntést nem igénylő technikai műveletnek minősül az adatrögzítés és az archiválás is.

Az Infotv. 10. § (3) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy az adatfeldolgozó az adatkezelést érintő érdemi döntést nem hozhat. Általában az adatfeldolgozás lényeges részleteit szabályozza az írásbeli megállapodás, azonban az adatfeldolgozó technikai feladatai ellátása körében hozhat bizonyos döntéseket. Ugyanakkor, amennyiben az adatfeldolgozónak a technikai feladat végrehajtását érintő döntése kihat az adatkezelés valamelyik lényeges körülményére, akkor e döntése vonatkozásában már nem adatfeldolgozónak, hanem adatkezelőnek kell tekintetni, függetlenül attól, hogy az adatfeldolgozására vonatkozó írásbeli szerződés milyen megkötéseket tartalmazott.

A törvény általánosságban határozza meg az adatkezelő fogalmát, amelynek a célja az, hogy a felelősséget oda helyezze, ahol a tényleges befolyás található, és így ez inkább ténybeli, mint formális elemzésen alapul. Azt, hogy konkrét esetben ki minősül adatkezelőnek, csak az adott eset körülményeinek alapos mérlegelésével lehet eldönteni.

Nem szükséges, hogy valamennyi érdemi döntést egyetlen adatkezelő hozza meg, minthogy az Infotv. egyértelműen lehetővé teszi azt, hogy egy adatkezelésben több adatkezelő is részt vegyen.

A Hatóság a vizsgálati eljárása keretében lefolytatott helyszíni vizsgálatán tapasztaltakból, valamint az adatvédelmi hatósági eljárás keretében a tényállás tisztázása során a Hatóság birtokába jutott dokumentumokból, szerződésekből, nyilatkozatokból és a helyszíni szemlén tapasztaltakból az alábbi megállapításokat teszi:

A Dórika 2009 Kft., illetve a jelen adatvédelmi hatósági eljárásba ügyfélként bevont Sápiker Kft. és a Hatóság további adatvédelmi hatósági eljárásaiban vizsgált Bayern Line Promotion Kft. és Quantum Medical Kft. között szoros együttműködés állt fenn.

A Dórika 2009 Kft. az általa forgalmazott termékeket alvállalkozókon keresztül értékesítette, termékbemutató rendezvények keretében. A Dórika 2009 Kft. a rendezvények szervezésével kapcsolatos feladatokra a Bayern Line Promotion Kft.-t bízta meg. A Bayern Line Promotion Kft.-nek a megbízási szerződés értelmében a Dórika 2009 Kft. által előre meghatározott városban és időpontban a rendezvény megtartására alkalmas helyiséget kellett lefoglalnia, a rendezvényre vendégeket kellett meghívnia telefonon keresztül, majd a meghívottak részére meghívókat kellett készítenie, illetve azokat részükre postáznia is kellett.

Magát a termékbemutató rendezvényt a Dórika 2009 Kft. alvállalkozói tartották meg. Így a Sápiker Kft. mint alvállalkozó feladata – a Dórika 2009 Kft.-vel kötött megbízási szerződés alapján – arra terjedt ki, hogy a Dórika 2009 Kft. által előre meghatározott helyen és időpontban, az általa átadott árjegyzék alapján, a Dórika 2009 Kft. nevében eljárva, kizárólag az ő termékeit értékesítse – a termékbemutató előadások megtartása keretében. Azaz a Sápiker Kft. feladata a termékbemutató megtartása, és a termékek tényleges értékesítése volt.

A Hatóság a rendelkezésére álló információk alapján megállapította, hogy a termékbemutatókat a Dórika 2009 Kft. érdekében, az általa forgalmazott termékek értékesítése érdekében tartották meg. A termékbemutatóval összefüggő adatkezelések – a rendezvényekre vendégek toborzása, részükre termékek értékesítése – ebből adódóan szintén a Dórika 2009 Kft. érdekében valósultak meg. Ez annak ellenére megállapítható, hogy a megbízottakkal – többek között a Bayern Line

Promotion Kft.-vel, illetve a Sápiker Kft.-vel – kötött szerződések nem tartalmaztak adatkezelésre vonatkozó rendelkezéseket.

A Dórika 2009 Kft. az eljárások során többször hangsúlyozta, hogy mivel a termékbemutatók megszervezése, valamint a vendégek meghívása kapcsán semmilyen tevékenységet nem végzett, ezért adatbázissal sem rendelkezett, és így személyes adatokat sem kezelt ezen tevékenységekkel összefüggésben. Ugyanakkor ennek az állításnak ellentmond az a körülmény, hogy a bemutatók megszervezésével megbízott Bayern Line Promotion Kft. az előadást megelőzően megküldte a Dórika 2009 Kft. részére a rendezvényen résztvevő személyeket tartalmazó vendéglistát, melyet aztán átadott a rendezvényt megtartó alvállalkozók – például a Sápiker Kft. – számára. Ebből következően, mivel a vendéglistán a résztvevők személyes adatai – név, lakcím – szerepeltek, a Dórika 2009 Kft. az adatok alvállalkozói részére történt gyűjtésével, illetve más alvállalkozók részére történt átadásával már tényleges adatkezelési műveleteket hajtott végre.

Adatkezelési műveletet végzett a Dórika 2009 Kft. a termékek értékesítésével kapcsolatban is. A céggel megkötendő adásvételi szerződéshez ugyanis szintén szükség volt bizonyos személyes adatok rögzítésére.

Ezzel kapcsolatban a Hatóság megjegyzi, hogy az a nyilatkozat, mely szerint az áruvásárlási szerződésekből a Dórika 2009 Kft. nem tartott meg példányokat, hanem azokat megküldte a könyvelője részére, nem jelenti azt, hogy ezek a szerződések és ezáltal az azokban tárolt adatok kezelése kikerült volna a Dórika 2009 Kft. rendelkezése alól. A Hatóság álláspontja szerint ugyanis – jelen eljárásban nem vizsgálva a könyvelő adatkezelésben betöltött szerepét – az, hogy a könyvelő tárolta a Dórika 2009 Kft. érdekében megkötött szerződéseket és az azokban tárolt személyes adatokat, a Dórika 2009 Kft. érdekében végzett adatkezelési műveletet. Ebből kifolyólag a Dórika 2009 Kft. részére elérhető formában kellett ezeket a dokumentumokat tárolni, és a cég nem hivatkozhatott arra, hogy nem tartott meg példányokat, illetve nem folytatott adatkezelést.

A Dórika 2009 Kft. adatkezelői minőségét erősíti az 1/2010. számú vélemény azon kitétele, mely szerint vizsgálendő a domináns fél a jogviszonyban, az érintettek előtti ismertsége, valamint az érintetteknek erre az ismertségre alapozott ésszerű elvárásai. Vélelmezhető, hogy a termékbemutatóra meghívott személyek adatkezelőnek nem a Sápiker Kft.-t, hanem a Dórika 2009 Kft.-t gondolták, tekintettel arra, hogy az áruvásárlási szerződések fejlécén a Dórika 2009 Kft. neve, címe szerepelt, és a kapcsolati adatoknál is a Dórika 2009 Kft. elérhetőségei voltak feltüntetve, tehát a szerződéseket e céggel kötötték meg az érintettek.

Ezen kívül adott esetben a vásárláshoz hitelszerződés megkötésére is szükség lehetett, mely szintén személyes adatok kezelésével járt együtt, és a hiteligénylést a [...] csak ezen adatok átadását követően tudta elbírálni. A hitelszerződésről, annak feltételeiről, részleteiről – szóban és írásban – az alvállalkozók nyújtottak tájékoztatást a rendezvényeken. Mivel a hitel folyósításának elengedhetetlen feltétele volt a bank részére történő személyazonosító igazolvány, adóigazolvány, nyugdíjas igazolvány, valamint a nyugdíj összegét igazoló szelvény másolatának megküldése, ezért a Dórika 2009 Kft. által megbízott cégek ezen iratokról másolatokat készítettek, mely másolatokat a Dórika 2009 Kft. nem tartotta meg, hanem átadta a hitelintézet részére, a hitelszerződésekkel együtt.

A Hatóságnak egy másik, a [...] Bank adatkezelését érintő adatvédelmi hatósági eljárása során birtokába jutott a [...] és a Dórika 2009 Kft. közötti együttműködési szerződés. Az abban foglaltak a

Ket. 50. § (3) bekezdése alapján, olyan a hatóság által hivatalosan ismert és a köztudomású ténynek minősülnek, amelyeket nem kell bizonyítani. A Hatóság ezen szerződés alapján megállapította, hogy a hitelszerződések megkötése tekintetében a Dórika 2009 Kft. a [...] Bank függő ügynökeként jelent meg. A hiteligényt a [...] Bank bírálta el, míg a hitelszerződést is a bankkal kötötte az igénylő. Az ezzel összefüggő adatkezelés a [...] Bank érdekében merült fel, ő határozta meg az adatkezelés célját, körülményeit. Tekintettel azonban arra, hogy jelen eljárás e bank adatkezelésének vizsgálatára nem terjed ki, így azzal kapcsolatban a Hatóság nem tesz megállapításokat.

Megállapítható továbbá, hogy a Dórika 2009 Kft. a potenciális vendégek kiválasztására, illetve magának a rendezvényeknek a megszervezésére a Bayern Line Promotion Kft.-t bízta meg. A Bayern Line Promotion Kft. az általa összeállított vendéglistát megküldte a Dórika 2009 Kft. részére, mely cég ezt a listát továbbította a rendezvényt ténylegesen megtartó Sápiker Kft. részére. A Sápiker Kft.-nek a személyes adatokat tartalmazó vendéglistát a rendezvény végén meg kellett semmisítenie. Ez alapján a Sápiker Kft. adatkezelésben betöltött szerepe arra terjedt ki, hogy a termékbemutató napján a Dórika 2009 Kft.-től megkapott vendéglistát – illetve az azon szereplő személyes adatokat –, valamint a meghívókat a rendezvény végéig tárolja, azok alapján azonosítsa a megjelent vendégeket, majd a rendezvény végén a vendéglistát és a meghívókat semmisítse meg. Az adatok további saját célú felhasználására azonban nem volt jogosult. A Sápiker Kft. külön vendégnyilvántartással sem rendelkezett, kizárólag a Dórika 2009 Kft. nevében tartotta meg a termékbemutatókat, és az ő nevében értékesítette a termékeket, egyéb önálló döntési jogköre a megbízási szerződésben írtak alapján nem volt. A Hatóság rendelkezésére álló információk szerint a termékértékesítés során az adásvételi szerződés megkötésében a Sápiker Kft.-nek az volt a szerepe, hogy kitöltesse a szerződést a vásárolni szándékozókval, majd a kitöltött szerződést továbbítsa a Dórika 2009 Kft. részére. Ugyanilyen szerepe volt a Sápiker Kft.-nek az esetleges hitelszerződések megkötésében is, illetve az okmányok másolásában. A szerződések megkötéséhez szükséges személyes adatokat azonban önálló, saját céljaira nem használta fel.

A Hatóság rendelkezésére álló információk szerint a Sápiker Kft. és a Bayern Line Promotion Kft. között szerződéses kapcsolat nem állt fenn. A Bayern Line Promotion Kft. a Dórika 2009 Kft.-vel állt szerződéses viszonyban, a megbízási szerződés alapján a termékbemutató előadások megszervezésével kapcsolatos feladatok ellátására vállalt kötelezettséget, az előadások megtartására azonban nem. A Hatóságnak a Sápiker Kft. és a Bayern Line Promotion Kft. esetleges együttműködését igazoló egyéb dokumentum nem áll a rendelkezésére. A Dórika 2009 Kft. továbbá – szerződés alapján – a [...] Bank részére adatátadást végzett hitelszerződés kötése, illetve hiteligény elbírálása érdekében, mely tevékenységben a Dórika 2009 Kft. a [...] Bank függő ügynökének volt tekinthető. A bank adatkezelését a Hatóság azonban – ahogyan a fentiekben is megjegyezte – nem vizsgálta.

A Dórika 2009 Kft. érdekében történt tehát az egész termékbemutatói tevékenység, amelynek végső célja az volt, hogy termékei értékesítésre kerüljenek. Ebből következően a termékbemutatóval összefüggő adatkezelések is végső soron a Dórika 2009 Kft. érdekében történtek. A Hatóság álláspontja szerint ugyanakkor – figyelembe véve a két cég közötti megbízási szerződés tartalmát – ebben a folyamatban a Bayern Line Promotion Kft. önállóan alakította ki a rendezvények szervezésével kapcsolatos eljárását, e cég bonyolította le a meghívásokat call centeren keresztül, gyártotta le a meghívókat és azokat küldte ki az érintettek számára. A Dórika 2009 Kft.-nek ebben a feladatban csupán a termékbemutató tartásához megfelelő helyszín kiválasztásában volt szerepe, így bár ezen adatkezelés is a Dórika 2009 Kft. érdekeit szolgálta, az adatkezelés részleteire nem volt ráhatása, az azokkal kapcsolatos döntéseket a Bayern Line

Promotion Kft. – szintén mint adatkezelő – hozta meg. A Hatóság megjegyzi azonban, hogy a Bayern Line Promotion Kft. adatkezelését külön eljárásban vizsgálta.

Mindezek alapján a Hatóság az Infotv. és az Adatvédelmi Irányelv rendelkezései alapján megállapítja, hogy a Dórika 2009 Kft., a Bayern Line Promotion Kft., illetve a [...] Bank az Infotv. 3. § 9. pontja szerinti adatkezelőnek, míg a Sápiker Kft. az Infotv. 3. § 18. pontja szerinti adatfeldolgozónak minősült.

A Sápiker Kft. mint adatfeldolgozó az Infotv. rendelkezései alapján korlátozott felelősséggel tartozott az adatkezeléssel kapcsolatos kötelezettségek teljesítéséért. Így adatfeldolgozóként alapvetően nem felelt az adatkezelési alapelvekért, az érintett jogok betartásáért, valamint az adatkezelésre vonatkozó előzetes tájékoztatásért, hiszen ezen kötelezettségek betartása az adatkezelőt terhelték. Az adatfeldolgozónak alapvetően az adatbiztonsági intézkedések tekintetében van önálló, adatkezelőtől független felelőssége, e vonatkozásban azonban a Hatóság nem állapított meg jogsértést a Sápiker Kft. részéről, ezért a Hatóság a Sápiker Kft. vonatkozásában az adatvédelmi hatósági eljárást megszüntette.

V. 3. A célhoz kötött adatkezelés, az adatkezelés jogalapjának és a megfelelő előzetes tájékoztatás követelménye

A termékbemutatóval összefüggésben többféle adatkezelési cél jelent meg jelen ügyben: a rendezvényre történő meghívással, a termékértékesítéssel és adott esetben a hitelkérelem elbírálásával összefüggésben. Ezen adatkezelések közül a Dórika 2009 Kft. a rendezvényszervezéssel és az azzal összefüggő adatkezeléssel a Bayern Line Promotion Kft.-t bízta meg, így ezen adatkezelést a Hatóság másik eljárásában vizsgálta. A hitelkérelem elbírálásával kapcsolatos adatkezelést – melyet a [...] Bank végez – a Hatóság jelen eljárásban nem vizsgálta.

A termékértékesítéssel összefüggő adatkezelés kapcsán a Hatóság álláspontja a következő:

Az Infotv. 4. § (1) bekezdése rendelkezik a célhoz kötött adatkezelés elvéről, mely szerint személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

Ez alapján az adatkezelőnek az adatkezelés célját úgy kell megfogalmaznia, hogy az érintett egyértelműen meg tudja állapítani azt a tevékenységet, amelyhez a személyes adatai kezelése kapcsolódik.

Az Adatvédelmi Munkacsoportnak a célhoz kötöttségről szóló 3/2013. számú véleménye³ szerint: „A célhoz kötöttséggel szorosan összefügg az átláthatóság elve, ami előre láthatóságot jelent és biztosítja az adatalany rendelkezését adatai felett. Az előre láthatóság alapján az adatalany tudomással bír arról, hogy adatai miként kerülnek kezelésre, ami (jog)biztonságot teremt mind az adatalany, mind pedig az adatkezelő részére. Az előre láthatóság ezt meghaladóan figyelembe veszi az adatalany jogos várakozását az adatkezeléssel kapcsolatosan.”

³ A 3/2013. számú vélemény az alábbi linkről érhető el:

http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2013/wp203_en.pdf

A Dórika 2009 Kft. honlapján egészségmegőrző, egészségjavító termékek forgalmazójaként tüntette fel magát. A Hatóság rendelkezésére álló információk alapján ezen termékek értékesítése termékbemutató rendezvények keretében történt, ahová a Bayern Line Promotion Kft. hívta meg a vendégeket, majd a rendezvényeken a termékeket a Dórika 2009 Kft. további alvállalkozói értékesítették.

A termékértékesítéssel összefüggésben az adatkezelés jogalapja alapvetően az érintett hozzájárulása lehet. Kivételt jelent ez alól a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 169. §-a, mely előírja, hogy a gazdálkodónak a könyvviteli elszámolást közvetlenül és közvetetten alátámasztó számviteli bizonylatokat (ideértve a főkönyvi számlákat, az analitikus, illetve részletező nyilvántartásokat is), legalább 8 évig kell olvasható formában, a könyvelési feljegyzések hivatkozása alapján visszakereshető módon megőriznie. A számviteli bizonylatok természetes személy ügyfelek esetében tartalmaznak személyes adatokat is, így azokra is vonatkozik a nyolc éves adatmegőrzési időtartam. Ebben az esetben az adatkezelés jogalapja a törvényi rendelkezés.

Az érintett hozzájárulására alapozott adatkezelés előfeltétele az érintett megfelelő előzetes tájékoztatása, és a tájékoztatás ismeretében adott önkéntes és kifejezett hozzájárulás. Az Infotv. 3. § 7. pontja szerinti hozzájárulás-fogalom ugyanis akként fogalmaz, hogy a hozzájárulás az érintett akaratának olyan önkéntes és határozott kinyilvánítása, amelynek megfelelő tájékoztatáson kell alapulnia.

Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata alapján Magyarország Alaptörvénye VI. cikk (2) bekezdésében rögzített személyes adatok védelméhez való jog egyik legfontosabb alkotmányos követelménye az, hogy *„mindenki számára követhetővé és ellenőrizhetővé kell tenni az adatkezelés egész útját, vagyis mindenkinek joga van tudni, ki, hol, mikor, milyen célra használja fel az ő személyes adatát.”* Ezen alkotmányos követelmény az adatkezelés megkezdése előtt az előzetes tájékoztatáson keresztül érvényesülhet.

Továbbá az Adatvédelmi Munkacsoport a hozzájárulás fogalom-meghatározásáról szóló 15/2011. számú véleményében⁴ számos olyan megállapítást tett, amelyek irányadóak az Infotv. alkalmazása szempontjából is, így többek között kimondta, hogy a tájékozott hozzájárulás magában foglalja a *„tények és következmények megismerését és értékelését, érthető nyelvezettel, megfelelő mélységű és pontos / helyes információ nyújtását, az adatkezelés releváns körülményeiről teljes körben, melyben benne vannak a hozzájárulás megtagadásának következményei is.”*

Az előzetes tájékoztatásra vonatkozó követelményeket a jogalkotó az Infotv. 20. §-ában fogalmazta meg. Az előzetes, megfelelő tájékoztatás kötelezettségének központi eleme az Infotv. 20. § (2) bekezdése, amely felsorolja azokat az alapvető adatkezelési körülményeket, amelyekről az adatkezelőnek tájékoztatást kell nyújtania. Azaz egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az érintetteket különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve, hogy kik ismerhetik meg az adatokat, valamint hogy milyen jogaik és jogorvoslati lehetőségeik vannak az adatalanyoknak.

⁴ A 15/2011. számú vélemény az alábbi linkről érhető el:

http://ec.europa.eu/justice/data-protection/article-29/documentation/opinion-recommendation/files/2011/wp187_hu.pdf

Tekintettel kell lenni továbbá arra is, hogy az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapvetően egy példálózó felsorolást tartalmaz. A jogalkotó azt írja elő az adatkezelőknek, hogy az adatok „kezelésével kapcsolatos minden tényről” nyújtsanak tájékoztatást, majd az „így különösen” fordulatot követően kiemeli azokat a körülményeket, amelyeket a legfontosabbnak ítél meg. A Hatóság szerint az előzetes tájékoztatás elemeit az Infotv. 15. § (1) bekezdése alapján további követelményekkel kell kiegészíteni. Az Infotv. 15. §-a az érintettnek azon jogát szabályozza, amikor az adatkezelés megkezdését követően szeretne tájékoztatást kérni a személyes adatainak kezeléséről. Az Infotv. 15. § (1) bekezdése és az Infotv. 20. § (2) bekezdése között bár átfedés van, azonban az Infotv. 15. § (1) bekezdése több olyan körülményt is felsorol, amely nem található meg az Infotv. 20. § (2) bekezdésében: a kezelt adatok köre, az adatok forrása, az adatfeldolgozó neve, címe és az adatkezeléssel összefüggő tevékenysége.

Az adatkezelőknek tehát az Infotv. 20. § (2) bekezdésének alapulvételével – és az Infotv. 15. § (1) bekezdésének és egyéb, speciális tájékoztatási kötelezettségek figyelembe vételével – egy olyan előzetes tájékoztatást kell biztosítani, amelyen keresztül az adatalanyok felismerhetik azt, hogy az adatkezelés milyen hatással járhat a magánszférájukra.

Az adatkezelés céljáról adott tájékoztatás áttekintése során kiemelkedő jelentőséggel bír a célhoz kötött adatkezelés elve érvényesülésének vizsgálata. A célhoz kötöttség elvének vizsgálata során a Hatóság követendőnek tartja az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV.13.) határozatában foglaltakat, amely szerint: *„az információs önrendelkezési jog gyakorlásának feltétele és egyben legfontosabb garanciája a célhoz kötöttség. Ez azt jelenti, hogy személyes adatot kezelni csak pontosan meghatározott és jogszerű célra szabad. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg kell felelnie a bejelentett és közhitelűen rögzített célnak. Az adatkezelés célját úgy kell az érintettel közölni, hogy az megítélhesse az adatkezelés hatását a jogaira nézve, és megalapozottan dönthessen az adat kiadásáról, továbbá, hogy a céltól eltérő felhasználás esetén élhessen a jogaival. Ugyanezért az adatkezelés céljának megváltozásáról is értesíteni kell az érintettet. Az érintett beleegyezése nélkül az új célú kezelés csak akkor jogszerű, ha azt meghatározott adatra és kezelőre nézve törvény kifejezetten megengedi.”*

A termékértékesítéssel összefüggő adatkezelés vonatkozásában a Hatóság az áruvásárlási szerződést vette alapul. A szerződés bár megnevezése szerint áruvásárlási szerződés, tartalmazott hitelszerződésre utaló elemeket is. Hogy pontosan milyen szerződésnek tekinthető a szerződés, a hátoldalán szereplő tájékoztatóból nem volt megállapítható egyértelműen, ugyanakkor egy bekezdéstől eltekintve az adásvételre vonatkozóan tartalmazott információkat. A hitelszerződésre csupán a szerződés utolsó bekezdése utalt.

Adatkezelés vonatkozásában a termékértékesítéssel kapcsolatban a tájékoztatás még kevesebb információt tartalmazott: *„A Vevő hozzájárul, hogy a Dórika 2009 Kft. az általa bemutatott személyazonosító okmányról (személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány, lakcímet igazoló hatósági igazolvány) másolatot készítse a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2007. évi CXXXVI. törvényben (továbbiakban: Pmt.) meghatározott ügyfél-azonosítási kötelezettség teljesítése érdekében. A Vevő hozzájárulását adja ahhoz, hogy az azonosítás során a Pmtv. 7. § (2) bekezdésében meghatározott adatokat rögzítsék.”*

A hitelszerződéssel összefüggő adatkezelésről szóló tájékoztatás a következő volt: *„Vevő hozzájárul, hogy az általa rendelkezésre bocsátott személyes adatokat az eladó, fogyasztási kölcsön ajánlattétele céljából továbbítsa bármely ilyen tevékenységet végző a Hitelintézetekről és*

penzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény hatálya alá tartozó pénzügyi intézmény számára.”

Megállapítható, hogy ez a Dórika 2009 Kft. által alkalmazott szerződés az érintetti körre – jellemzően idős korosztály – nézve kifejezetten megtévesztő hatást váltott ki, hiszen azon túl, hogy nem volt egyértelmű, pontosan milyen szerződés – adásvételi vagy hitelszerződés – megkötésére került sor, az sem volt egyértelmű, hogy az adatkezelésnek pontosan mi volt a célja.

A Hatóságnak nincs hatásköre arra vonatkozóan, hogy értékelje, a Dórika 2009 Kft. által használt szerződés mennyiben felelt meg a polgári jog szabályainak, azonban a szerződés hátoldalán szereplő adatkezelésre vonatkozó tájékoztató kapcsán a Hatóság álláspontja az, hogy az nem felelt meg az Infotv. vonatkozó rendelkezéseinek. A tájékoztató csupán az okmánymásolással, illetve az adattovábbítással kapcsolatban tartalmazott információt. Ezen kívül azonban semmilyen más adatkezelési körülményről nem nyújtott tájékoztatást a Dórika 2009 Kft.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a Dórika 2009 Kft. nem teljesítette előzetes tájékoztatási kötelezettségét, mely egyben a hozzájárulás egyik alapfeltétele, megsértve ezzel az Infotv. 3. § 7. pontját, az Infotv. 5. § (1) bekezdésének a) pontját és az Infotv. 20. § (1)-(2) bekezdését.

A hiteligeny elbírálásával és a hitelszerződés megkötésével összefüggő adatkezelés vonatkozásában a Hatóság nem tesz megállapításokat, tekintettel arra, hogy a fent kifejtettek szerint a [...] Bank adatkezelése nem képezte jelen eljárás tárgyát.

V. 4. Az érintettek köre

A Dórika 2009 Kft., a Sápiker Kft., valamint a Bayern Line Promotion Kft. képviselőiben eljáró személyek nyilatkozatai, valamint a belföldi jogsegélyeljárás eredményeként, illetve a helyszíni szemlén, továbbá a vizsgálati eljárás során tartott helyszíni vizsgálaton tapasztaltak, és az eljárás során tett megkeresések alapján az érintettek számát az alábbi táblázatban szereplő adatok szemléltetik.

A Hatóság rendelkezésére bocsátott listák szerint, melyek a tervezett termékbemutatókat tartalmazták a 2015. évben, az alábbi információkat tartalmazták: ezen év 19. hetében 15, a 20. héten 15, a 40. héten 15, a 41. héten 14, míg a 43. héten 12 bemutató tartását tervezték. Ez alapján elmondható, hogy átlagban 14 bemutatót tartottak egy héten.

A Hatóság rendelkezésére bocsátott vendéglisták alapján 2015. május 8. napján 90 fő, október 12. napján 80 fő, október 13. napján 78 fő, október 14. napján 79 fő, október 15. napján 83 fő nevét, rögzítették a vendéglistákon, többségüket lakcímmel együtt. Azzal kapcsolatban, hogy ezen személyek közül pontosan hányan jelentek meg a rendezvényeken, a Hatóság a nyilatkozatokat és a helyszíni szemlén és vizsgálaton tapasztaltakat vette alapul. Ez alapján a nyilatkozatok szerint átlagban 15 fő jelent meg a termékbemutatókon, míg azon rendezvényen, ahol a Hatóság munkatársai is részt vettek, 28 és 25 fő jelent meg.

Mindezek alapján 2013. április 2. napjától 2015. december 31. napjáig a rendezvényeken résztvevő érintettek száma összességében az alábbiak szerint becsülhető, a nyilatkozatokban említett 15 fős átlagszámhoz viszonyítva:

	Bemutatók száma (db)	Bemutatón résztvevők száma (fő)
Hetente	14	210 (14*15)
Havonta	56	840
Évente	672	10.080

Mindezen számszaki adat mellett a Hatóság 2015. október 12. és 15. napja között megtartott termékbemutató rendezvények vendéglistáin szereplő nyolcvanhárom személynek megküldött kérdésekre adott huszonegy válaszadó közül tizenöt fő jelent meg valamely, a fenti időszakban tartott rendezvényen, és ezen személyek közül kettő nyilatkozott úgy, hogy vásárolt terméket.

A fent kifejtettek szerint a nyilatkozó érintettek közül egy főt tájékoztatták arról, hogy telefonkönyvből ismerték meg személyes adatait, a további húsz fő nem kapott semmilyen tájékoztatást. Nyolc fő nyilatkozta azt, hogy a telefonhívás során további személyes adatok megadását kérték, mint például név, születési dátum, lakcím, telefonszám, egy esetben pedig arra kértek rá, hogy az érintettnek van-e egészségügyi problémája. A megkérdezettek közül öt fő azt nyilatkozta, hogy a termékbemutatóra megérkezve személyazonosító igazolványt kellett bemutatni, míg három fő azt a tájékoztatást adta, hogy általánosságban személyes adatok, illetve név, lakcím megadását kérték. Csupán egy fő nyilatkozta továbbá azt, hogy a hitelnyújtással kapcsolatban tájékoztatást kapott.

A fenti adatok alapján a termékbemutatókon résztvevő érintettek száma évente körülbelül 10.080 fő volt a vizsgált időszakban, mely a 2013. április 2. napjától 2015. december 31. napjáig tartó több, mint három éves időszak során közel 30.240 főt jelenthetett. Ezen kalkulált értékeket a nyilatkozatok, helyszíni vizsgálatok alapján lehetett megállapítani. Arra vonatkozóan, hogy hány szerződést kötöttek a kérdéses időszakban, a Hatóság rendelkezésére nem áll információ, azonban a Hatóság eljárására szempontjából ennek nincs jelentősége. A Hatóság úgy értékelte, hogy a rendelkezésére álló információk szerint az érintettek csupán az áruvásárlási szerződés szerinti, illetve a hitelnyújtásról szóló tájékoztatást kaphatták meg, melyek egyike sem felelt az Infotv. követelményeinek. Ez a körülmény pedig független attól, hogy végül történt-e szerződéskötés.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a vizsgált időszak alatt jelentős számú, 30.240 fős érintetti kör nem kapott tájékoztatást a termékbemutató során arról, hogy milyen módon kezelik személyes adataikat a bemutatóval, szerződéskötéssel, illetve hitelnyújtással összefüggésben.

Figyelembe veendő továbbá a Hatóság megkereséseire a bemutatókhoz szükséges termet biztosító szervezetektől érkezett huszonhárom válaszlevél, melyek szerint e huszonhárom szervezetnél összesen 186 termékbemutató rendezvényre került sor a vizsgált időszakban.

VI. Alkalmazott szankció és indokolása

A Hatóság a tényállás tisztázása során megállapította, hogy a Dórika 2009 Kft. a 2013. április 2. napjától 2015. december 31. napjáig tartó – a termékbemutatói tevékenységek ideje alatti – időszakban nem tett eleget az adatalanyokkal szemben fennálló előzetes tájékoztatási kötelezettségének, megsértve ezzel az Infotv. 20. § (1)-(2) bekezdését.

Fentiekre tekintettel a Hatóság a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és az Infotv. 61. § (1) bekezdésének a) pontja alapján jelen határozatában megállapította a személyes adatok jogellenes kezelését, és az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja alapján elrendelte, hogy a

Dórika 2009 Kft. a jövőbeni adatkezelése(i) során nyújtson megfelelő előzetes tájékoztatást az érintettek számára. A megfelelő tájékoztató elkészítéséhez a Hatóság javasolja a honlapján elérhető előzetes tájékoztatás adatvédelmi követelményeiről szóló ajánlásában⁵ foglaltak figyelembe vételét. Egyidejűleg a Hatóság a Sápiker Kft. mint adatfeldolgozó vonatkozásában az eljárását megszüntette.

Az eljárás indításakor hatályos Infotv. 61. § (1) bekezdésének g) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezertől tízmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés megállapítása esetén.

Abban a kérdésben, hogy jogosult-e a Hatóság adatvédelmi bírság kiszabása, figyelembe kellett vennie a kis- és középvállalkozásokról, fejlődésük támogatásáról szóló 2004. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Kkv. tv.) szabályait. A Kkv. tv. 12/A. §-ában foglalt feltételek fennállásának vizsgálata során a Hatóság azt tisztázta, hogy a Kötelezett kis- és középvállalkozásnak (a továbbiakban: kkv.) minősül-e vagy sem, és korábban adatvédelmi szabályszegés miatt elmarasztalta-e már a Hatóság.

A Kkv. tv. 4. §-a szerint, ha egy vállalkozás foglalkoztatottainak száma 250 fő vagy annál több, akkor nagyvállalkozásnak minősül. A Dórika 2009 Kft. cégnyilvántartásban elérhető 2016. évre vonatkozó egyszerűsített éves beszámolója szerint: a foglalkoztatottak átlagos létszáma 2 fő.

Ha a vállalkozás a foglalkoztatotti létszáma alapján kkv.-nak minősülne, de 50 millió eurót vagy ennek megfelelő forintösszeget meghaladó éves nettó árbevétele és 43 millió eurót vagy ennek megfelelő forintösszeget meghaladó mérlegfőösszeg mellett már nagyvállalkozásnak számít. A Dórika 2009 Kft. árbevétele a 2015. évben 420,59 millió forint volt.

Mindezen nyilvánosan elérhető információk alapján a Dórika 2009 Kft. kkv.-nak minősül. Továbbá korábban adatvédelmi szabályszegés miatt a Hatóság nem marasztalta el a céget.

Mindezek alapján a Hatóság nem lenne jogosult bírság kiszabására. Ugyanakkor a Kkv. tv. 12/A. § (2) bekezdése alapján *„Nincs lehetőség a bírságtól való eltekintésre, ha*

- a) a jogsértés emberi életet, testi épséget vagy egészséget sért vagy veszélyeztet,*
- b) a bírság kiszabásának alapjául szolgáló tényállás megvalósulásával környezetkárosodás következett be,*
- c) a tizennyolcadik életévüket be nem töltött személyek védelmét célzó jogszabályi rendelkezés megsértésére került sor, vagy*
- d) a jogsértésre a személyeknek koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportjához tartozó személlyel szemben került sor,*
- e) a vállalkozás megsérti a békéltető testületi eljárásban fennálló, a fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. törvény 29. § (11) bekezdésében meghatározott együttműködési kötelezettségét.”*

A Kötelezett olyan termékeit próbálja értékesíteni partnercégei segítségével, a termékbemutató, egészségmegőrző rendezvényeken – jellemzően idősebb személyek részére – amelyeket akként hirdet, hogy javítják az egészségi állapotot.

---

⁵ Az ajánlás az alábbi linkről érhető el: <http://naih.hu/files/tajekoztato-ajanlas-v-2015-10-09.pdf>

Ezt támasztják alá a Hatóságnak a termékbemutató rendezvények tartásának helyszínét biztosító szervezeteknek küldött megkereséseire, valamint a termékbemutatókon részt vett személyeknek megküldött kérdéseire küldött válaszlevelek, melyek szerint egészségügyi előadás miatt foglaltak terméket, ahol a vendégek között nyugdíjas, „szemmel láthatóan beteg emberek” voltak jelen, de volt köztük mozgáskorlátozott és hallássérült személy is.

Tekintettel arra, hogy a termékbemutatókra jellemzően idős személyeket hívtak meg, akik koruk miatt kiszolgáltatottabbak és egészségi állapotuk miatt egyben fogékonyabbak és hiszékenyebbek ezen egészségi állapotot javító termékekkel hirdetett eszközök iránt, a Kkv. tv. 12/A. § (2) bekezdésének d) pontja alapján a Hatóság – bár a Dórika 2009 Kft. kkv.-nak minősül – jogosult bírság kiszabására.

Abban a kérdésben, hogy indokolt-e adatvédelmi bírság kiszabása, a Hatóság az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján mérlegelte az ügy összes körülményét, és azok alapján szükségesnek tartotta bírság kiszabását.

A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva határozta meg, amelynek során a következőket vette figyelembe:

- A vizsgált időszakban az adatkezeléssel érintettek száma több mint 30.240 fő, akiknek az elektronikus adatbázisban megtalálhatóak az adatai.
- A Hatóság jelentős súlyú jogsértésként értékelte azt, hogy a Dórika 2009 Kft. nem tett eleget előzetes tájékoztatási kötelezettségének, mely a hozzájárulásnak mint jogalapnak a feltétele, ebből következően pedig jogalap nélkül kezelte a terméket vásárló személyek személyes adatait.
- A jogsértés ismétlődő jellegét mutatja, hogy a Dórika 2009 Kft. – az általa megbízott cégeken keresztül – az ország egész területén, rendszeresen végezte tevékenységét a 2013. április 2. napjától 2015. december 31. napjáig terjedő időszakban.
- A bírság kiszabása során a Hatóság figyelembe vette a Dórika 2009 Kft. gazdasági súlyát, illetve azt, hogy a cég új ügyvezetője arról tájékoztatta a Hatóságot, hogy a korábbi partnercégekkel, 2015. december 15. napjával megszüntette a Dórika 2009 Kft. megbízási szerződéseit, és 2016. január 1. napjától semmilyen árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenységet nem folytat.

VII. Eljárási szabályok:

Jelen határozat a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezés jogát a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki.

A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100.§ (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességét a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdésén alapul. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg. A tárgyalás tartása iránti kérelem lehetőségéről szóló tájékoztatás a Pp. 338. § (1) és (2) bekezdésén alapul.

A pénzfizetési kötelezettség önkéntes teljesítésének elmaradása esetén a Ket. 129. §-a szerint a kötelezett szabad rendelkezése alatt álló, pénzügyi intézménynél kezelt összeget kell végrehajtás alá vonni.

A késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatás a Ket. 132. § (2) bekezdésében és az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzáttutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésére.

A Ket. 74. §-a alapján a Dórika 2009 Kft. a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében annak igazolásával kérheti a Hatóságtól a pénzfizetési kötelezettség teljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítés (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívül álló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejárta után a Dórika 2009 Kft. – feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg – az igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a Hatóság elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

Amennyiben részletfizetésre vonatkozó kérelmet kíván előterjeszteni, úgy az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 28. § (1) bekezdésére tekintettel illetéket kell fizetni, mivel a fizetési könnyítésre vonatkozó eljárás nem tartozik a 33. § (2) bekezdésében foglalt alkotmányos jogok érvényesítése okán illetékmentes eljárások körébe. Az Itv. 29. § (1) bekezdés szerint a kérelemre indult elsőfokú eljárás illetéke 3000 Ft, melyet a kérelem betérjesztésével egyidejűleg kell leróni.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az Itv. 43. §-ának (3) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A Ket. 127. § (2) bekezdése szerint *„Az elsőfokú hatóság megindítja a végrehajtást, ha megállapította, hogy a végrehajtható döntésben elrendelt kötelezettség teljesítése határidőre nem vagy csak részben, vagy nem az előírásoknak megfelelően történt”*.

A Ket. 134. § d) pontja értelmében, ha a végrehajtás meghatározott cselekmény elvégzésére vagy meghatározott magatartásra (a továbbiakban együtt: meghatározott cselekmény) irányul, a teljesítés elmaradása esetén a végrehajtást foganatosító szerv, ha a teljesítés elmaradása a kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai vizsgálata nélkül eljárási bírságot szabhat ki.

Az adatvédelmi hatósági eljárásban az Infotv. 60. § (5) bekezdésében meghatározott, ügyintézési határidő több, mint egy évvel került túllépésére, figyelembe véve, hogy a tényállás tisztázásához szükséges adatok beszerzésére irányult felhívásoktól azok teljesítéséig terjedő idő – beleértve a

külföldi jogsegélyeljárás időtartamát is – az eljárási határidőbe nem számít bele. Az ügyintézési határidő túllépését a pontos tényállás felderítésének nehézségei okozták.

A Ket. 134. § d) pontja értelmében, ha a végrehajtás meghatározott cselekmény elvégzésére vagy meghatározott magatartásra irányul, a teljesítés elmaradása esetén a végrehajtást foganatosító szerv, ha a teljesítés elmaradása a kötelezettnek felróható, a kötelezettel szemben vagyoni helyzete és jövedelmi viszonyai vizsgálata nélkül eljárási bírságot szabhat ki.

Jelen határozat nem tanúsítja a Dórika 2009 Kft. által végzett adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor, és nem tanúsítja az eljárás során megküldött szabályzatok teljes körű megfelelőségét sem.

A Hatóság a határozatnak a honlapján történő nyilvánosságra hozatalát a nagyobb számú érintett jogainak védelme érdekében, az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendelte el.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2017. december 19.

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár